

DOSSIER PEDAGÒGIC

UN VAMPIR BEN EDUCAT

Companyia La Planeta

De Pere Puig i Tallada

Cia. La Planeta

MitHistòRima produccions, sl

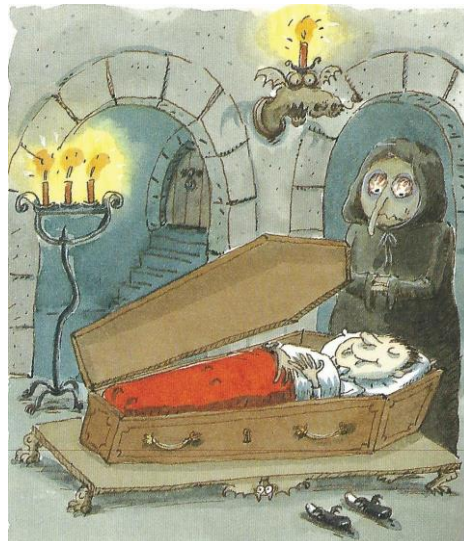
SINOPSI

UN VAMPIR BEN EDUCAT

De Pere Puig i Tallada

Poc que s'imaginava en Dip, quan va començar a estudiar amb la seva tieta, la bruixa Furibunda, que seria tan difícil arribar a ser un vampir ben educat. I és que ell no acaba d'entendre per què "per mantenir la tradició familiar!" ha d'aprendre a viure eternament en ruïnosa castells de pedra, dormir de dia (i a dins d'un taüt!) i anar sempre vestit d'etiqueta. Ni per què, si una persona li vol ser amiga, l'ha de mossegar al coll (en comptes de fer-li petons).

Aquest capvespre d'estiu no s'ha presentat cap alumne a la clariana de l'Escola del Bosc. Els animalons nocturns i els petits éssers fantàstics s'han amagat a les bardisses. Tenen por de l'arribada d'un grup nens i nenes.

FITXA ARTÍSTICA

Intèrprets: M. Àngels Buisac, Jasmina Garcia i Jordi Subirà.

Veu off narradora: Anna Carina Ribas.

Projeccions: Albert Blanch.

Espai escènic: Ricard Prat i Coll.

Il·luminació i so: Lluís Robirola.

Construcció escenografia: Lluís Nadal.

Vestuari i caracterització: Companyia i Natàlia Donato.

Text i direcció: Pere Puig.

Amb la col·laboració especial de Sedò Garcia i Carme Mas.

Producció: Mithistòrima Produccions s.l. (Sala La Planeta).

Amb el suport de l'Institut Català de les Empreses Culturals, l'Ajuntament de Girona i la Diputació de Girona.

* "Un vampir ben educat" és el cinquè espectacle de teatre de text de la companyia La Planeta creat especialment per al públic familiar.

Contacte:

Mithistòrima Produccions s.l.

www.laplaneta.net

teatre@laplaneta.net / oficina@laplaneta.net

664346686 (Pere) / 972 207754 (Jordi)

EL QUE VOLEM EXPLICAR

A través de les peripècies d'un petit vampir contemporani, en Dip, a l'Escola del Bosc de la seva tieta, la bruixa Furibunda, convidem els espectadors més petits a fer un recorregut divertit per alguns dels tòpics de les històries de por amb una voluntat desmitificadora. No es tracta de fer-los passar una mala estona, sinó més aviat al contrari: volem que al costat d'en Dip s'enfrontin als seus temors -la foscor, estar sol...- al mateix temps que comparteixin les dificultats d'aprenentatge d'aquest nen aparentment tant diferent -però en realitat ben igual que ells mateixos-. I no cal dir que també participaran de les seves petites trapelleres, i de les seves ganes de queixar-se de tot allò que li sembla injust.

En el camí d'en Dip per convertir-se en un vampir ben educat, trastocat per la visita inesperada d'una Nena que vol conèixer els secrets de la natura, descobrirem també que molts dels personatges misteriosos que viuen amagats a dins del bosc, i que de vegades ens espanten, són ells que ens tenen por. Potser perquè no se senten prou estimats. Com en Dip aprendrem a valorar la importància amabat, la bellesa universal de la música -com a llenguatge d'expressió i de comunicació-, la riquesa de la natura i el poder de la fantasia.

LA NOSTRA PROPOSTA DE TREBALL

Aquest petit dossier no vol ser una proposta didàctica tancada, el que pretén ser és un recull d'activitats que fruit de la reflexió us puguin ajudar a dissenyar i desenvolupar aquelles activitats que creieu més interessants i adients de ser dutes a terme amb els vostres alumnes. Ningú millor que el propi mestre per saber quins són els aprenentatges que podem ajudar a assolir als nens i nenes de la nostra aula.

La proposta de treball està basada sobretot en les àrees d'expressió i comunicació: llenguatge oral, llenguatge plàstic, llenguatge musical, llenguatge corporal. També s'hi apunten un parell d'activitats del medi natural proposades des de l'òptica de ser desenvolupades com a projectes de treball: el bosc i els castells.

OBJECTIUS

Alguns dels objectius que es poden assolir amb les activitats proposades són els següents:

- Participar activament en un debat, activitat o projecte de grup.
- Desenvolupar la competència comunicativa oral i escrita en català com a vehicle de comunicació parlada o escrita, per la construcció dels coneixements, per al desenvolupament personal i d'expressió.
- Expressar-se oralment adequant les formes i el contingut al context del debat, de la lectura en veu alta, les dites i les endevinalles entre altres diferents contextos i situacions comunicatives.
- Mostrar una actitud respectuosa i de col·laboració.
- Comprendre textos literaris.
- Experimentar lliurement amb les propostes i els materials plàstics proposats.
- Conèixer una nou codi i mitjà de comunicació: els plans audiovisuals.
- Experimentar amb els elements musicals proposats.
- Identificar els animals que viuen als nostres boscos.
- Identificar els principals elements que configuren els castells.
- Identificar els personatges fantàstics que apareixen als contes i les rondalles, vinculats al món de la natura.
- Valorar les produccions pròpies i les dels altres.
- Participar per generar i afavorir l'intercanvi d'opinions, experiències i idees.
- Explorar les possibilitats i recursos expressius del propi cos per comunicar sensacions, emocions i idees.

Ens basarem en aquests objectius per assolir i fomentar les competències bàsiques: comunicativa, lingüística i audiovisual; convivència en el món; coneixement i interacció amb el món físic; competència artística i desenvolupament personal.

CONTINGUTS PER ÀREES

ÀREA DE LLENGÜES

Participació activa en els debats i diàlegs amb el grup lliurement o dirigits per l'adult.

Producció de textos orals memoritzats (endevinalles i dites).

Producció pròpia de textos comunicatius (per exemple: crear fórmules màgiques com les que va servir la bruixa Furibunda)

Interès per expressar-se oralment amb bona entonació i pronunciació.

Comprensió del text de l'obra.

Composició de textos escrits senzills i relacionats amb l'obra de teatre.

Coneixement i ús de l'ortografia base.

Lectura en veu alta fent atenció entonació, pronunciació i to de veu perquè tothom ens entengui.

Comprensió de missatges orals vinculats a la vida del bosc (animals, arbustos, flors i arbres).

ÀREA D'ARTÍSTICA(música i plàstica i audiovisuals)

Reconeixement de cançons apreses, pel seu ritme o melodia.

Interpretació de ritmes i melodies senzilles, amb les notes i valor de les notes apreses, amb la veu o instruments de percussió.

Experimentació amb objectes, materials i instruments seguint processos de forma lliure.

Observació i exploració sensorial dels elements naturals i artístics experimentant sensacions i emocions.

Observació i valoració d'imatges fixes i seriades: historietes i plans audiovisuals.

Respecte per les creacions dels altres.

Gaudir en la participació activa de les activitats i saber valorar l'esforç propi i dels altres en una interpretació.

Aplicació guiada dels hàbits d'ordre i neteja dels objectes personals i del material comú de l'aula.

Interès per participar en les interpretacions i creacions individuals i col·lectives.

Elaboració de produccions plàstiques.

ÀREA DE CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL I SOCIAL

Observació directa dels elements del nostres boscos.

Identificació de les característiques dels animals, dels arbres i de les plantes.

El solstici d'estiu. La nit de Sant Joan: tradicions i llegendes (fogueres, follets, fades de llum, minairons).

ACTIVITATS PER FER DINS L'AULA

ABANS DE L'OBRA

Vocabulari relacionat: actors, actrius, directors, escenografia, il·luminació, efectes especials...

Com ens hem de comportar? Diferències entre el teatre i el cinema?

Anem a teatre. Hi hem anat abans? Què hi hem anat a veure?

DESPRÉS DE L'OBRA

Podem establir un diàleg sobre el que acabem de veure amb preguntes com:

-Qui són els protagonistes del conte?

-On viuen?

-Com s'ha de vestir un vampir ben educat? Quines altres coses ha de fer cada vespre quan es desperta? S'assemblen a les que ha de fer una nena o un nen abans d'anar a l'escola?

-Els ratpenats i els vampirs dormen de dia i viuen de nit. Sabeu d'altres animals que també ho facin? Quins?

-On és l'escola de la bruixa Furibunda? Té molts d'alumnes? De quina mena?

-Els habitants del bosc s'amaguen sempre que hi arriben humans? Per què?

-Què vol fer la Nena la primera vegada que entra dins del bosc?

-En Dip ha d'espantar-la, però no ho aconsegueix. És que no en sap prou, o que ella no té por?

-Els membres del Consell del Bosc són tots animals o en formen part d'altres personatges? Tots són reals o n'hi ha d'imaginariis?

-Què encarreguen a la bruixa Furibunda?

-En Dip hi està d'acord?

-Com és la vareta de la bruixa Furibunda? De quina fusta?

-La Nena vol fotografiar els animals de nit. Com?

-Què és el que fa que surtin del seu amagatall?

-Creieu que la Nena és valenta o que no hauria d'anar al bosc quan gairebé ja és de nit?

-En Dip fa cas de la seva tia o decideix fer una altra cosa? Us sembla que fa bé o malament?

-Què cull la bruixa quan es disfressa de velleta? Saps altres plantes que serveixin per fer infusions?

-On se suposa que viuen els petits éssers fantàstics coneguts com a minairons.

-De què va disfressada la Nena la nit de Sant Joan? Per què es disfressa?

-De què fugen tots els personatges al final del conte?

-Què podem fer per prevenir els focs?

-Us sembla que la bruixa Furibunda és dolenta o que només vol el que li sembla que és millor per als habitants del bosc?

-En Dip seria més feliç si la Nena es quedés a viure amb ell per sempre? Per què sí o no?

-Què es regalen la Nena i en Dip, l'una a l'altre, abans de dir-se adéu?

-La Nena, quan se'n va, sap que en Dip s'ha quedat la seva flauta?

Llengua/Literatura infantil

Les activitats que es proposen són molt lliures, només són suggeriments perquè cada mestre-a les pugui adaptar al seu grup d'infants

- Jocs de fer rodolins i endevinalles. Podem recuperar els encantaments que fa la bruixa Furibunda com a exemple i podem animar als alumnes que cadascun se n'inventi algun. Podem fer una recerca per internet de dites i endevinalles i dedicar alguna sessió de llengua a proposar-les. També podem fer una caixa d'endevinalles: cartolines plastificades amb l'endevinalla per una cara i la solució al darrera. Les podem deixar al racó de llengua.¹
  - Les descripcions.
    - Treball d'adjectiu. Recerca al diccionari d'adjectius que poden acompanyar a nena, vampir, castell, bosc, vareta, fada, mussol, follet, llop, foc, bruixa, música... o el substantiu que vulguem. El professor ha de dirigir una mica la tasca a fi d'assolir un vocabulari cada cop més ric i així incrementar el vocabulari de l'alumnat i defugir dels simples gran , bonic, ...
    - Traducció a l'anglès dels adjectius i vocabulari treballat .
    - Aprenem a descriure com és cada personatge de l'obra però d'una manera exhaustiva. Podem proposar a cada alumne que dibuixi el seu personatge preferit de l'obra però que no li manqui cap detall; un cop feta la creació plàstica podem demanar-los que oralment cadascú expliqui detalladament com és el seu personatge.
  - Els debats per potenciar la capacitat de desenvolupament personal:
    - Com ens sentim si no tenim amics?
    - Què és la por? Té por la nena? Per què els habitants del bosc aprenen a espantar els humans?
    - Per què ens agrada la música? Ens fa sentir més bé?
    - Què és la felicitat?
  - Versió lliure per grups de la història que hem vist a fi de fer-ne una versió reduïda per presentar-la als companys amb ombres xineses.
    - Què passaria si en Dip hagués mossegat la Nena?
    - Què hauria passat si en Dip hagués acompanyat la Nena a la casa de colònies per celebrar la Nit de Sant Joan?
  - Lectura en veu alta de trossos de diàleg de l'obra o bé busquem obres de teatre més senzilles, adients al nivell de lectura dels nostres alumnes. Llegir en veu alta, afavoreix l'entonació i el ritme alhora que la pronunciació correcta dels sons.
-

Entorn natural i Social

- Projecte: els habitants de bosc. Què és un bosc? Què en sabem? Quins animals hi viuen? Quins arbres, arbustos i flors podem trobar si fem una excursió a un bosc que sigui a prop de l'escola? Tipus de boscos que existeixen a Catalunya. Els animals que viuen als boscos catalans i els que han desaparegut o estan a punt de desaparèixer.
- Un altre tema que podem plantejar com a treball de projecte i investigació, és el dels personatges imaginaris que apareixen en els contes i rondalles del nostre país, a partir dels que s'anomenen dins l'obra. Explicar algunes de d'aquestes tradicions fantàstiques relacionades amb el nostre país: els minairons de la Seu d'Urgell, les bruixes de Llers, els gossos vampirs de Pratsdip, les dones d'aigua i els gegants de llocs diversos.
- Un altre tema: les plantes medicinals, i la història de les dones sàvies (remeieres) i les trementinaires.

Plàstica

Les activitats que es proposen són molt lliures, només són suggeriments perquè cada mestre-a les pugui adaptar al seu grup d'infants

- Dibuixem amb qualsevol tècnica que és el que més ens ha agradat de l'obra. Fem exposició a l'aula.
- Fem una seqüència de l'obra. Podem aprofitar per introduir els plans audiovisuals: pla general, pla sencer, pla mitjà, primer pla, primeríssim pla, pla detall.
- Construcció conjunta d'un bosc, fent els arbres d'ampolles de plàstic. o bé amb tubs de cartró de base i amb paper de diari encolat podem anar-los donant forma.
- Confecció lliure del castell d'en Dip amb material de rebuig. Podem organitzar una construcció conjunta amb tots els alumnes de l'aula o bé diverses construccions i ho fem amb grups reduïts d'infants. Cal l'ajut de les famílies a fi d'aconseguir el suficient material de rebuig. Caldrà que el professor tingui a la seva disposició una fullola el suficientment gran per poder confeccionar el castell al damunt.
- Taller de fang. Modelatge lliure de formes d'animals: mussols, ratpenats, esquiroles. Modelatge lliure de personatges fantàstics (un unicorn, un cíclop, una drac, una fada...) o inventats: Els modelem i pintem.
- Taller de flors. Apreneu a fer corones amb de fulles i de flors.
- Taller de carotes. Títol: Estats d'ànim.

Música

Les activitats que es proposen són molt lliures, només són suggerències perquè cada mestre-a les pugui adaptar al seu grup d'infants

- Aprenem les cançons del vampir i de la Nena: "Les primeres coses que ha de fer un vampir quan es desperta", "L'esquirol", "El que ha de fer un vampir quan s'acosta una víctima", "El pardal".
- Podem versionar cançons populars que els alumnes saben amb lletres que ells mateixos poden inventar-se.
- Sabem tocar la flauta? Proveu de fer una melodia bonica, com el "Clair de lune" de Debussy.
- Audicions de música tradicional catalana ...

Expressió corporal/ dramatització

Les activitats que es proposen són molt lliures, només són suggerències perquè cada mestre-a les pugui adaptar al seu grup d'infants

- Representació d'una petita història inventada amb ombres xineses, tal com s'explica a l'obra el segrest de la Nena. En petits grups es reparteixen els personatges i escenografia que necessiten per realitzar la seva versió de l'obra. Necessitem cartolines o fins i tot retalls per poder complementar els personatges i elements escenogràfics. També necessitarem un llençol i un focus per poder projectar les ombres. Cada infant fa la representació d'un personatge. (aquesta activitat va lligada a l'activitat de llengua de fer una versió lliure de la història)
- Fem cares: Treballem l'expressió emocional dels nostres estats d'ànims a través de l'expressió facial. Podem vincular-ho a una activitat plàstica i podem fer carotes.

Els plans audiovisuals

PLA GENERAL. Mostra un escenari ampli

PLA SENCER. Els límits inferior i superior de la pantalla coincideixen amb el cap i els peus d'un o dos personatges. Interessa l'acció

PLA MITJÀ. Presenta la persona tallada per la cintura, és a dir, de mig cos en amunt. Interessa la reacció del personatge

PRIMER PLA. Presenta el rostre sencer o com a molt l'espatlla. És un pla molt expressiu.

PRIMERÍSSIM PLA....

MATERIAL COMPLEMENTARI

FÓRMULES MÀGIQUES DE LA BRUIXA FURIBUNDA.

Ungles i unglots!
Babaies de mico!
El primer que vingui
dins del sac el fico.

Ungles i unglots!
Lleganyes de gall!
Si no apareixes
empassa't un all!!

Ungles i unglots!
Berrugues de frare!
Si en Dip menteix
que es piqui a la cara!!

Ocells nocturns,
fades de les flors,
esperits dels arbres,
eriçons, rèptils i rapinyaires,
mostreu-vos!

Bola, boleta màgica
que sempre veus el que et dic:
ensenyam on és en Dip.
Il·lumina't!!

Recursos web:

-Endevinalles:

<http://www.xtec.cat/~aperafit/p/endeвина/inici.htm>

-Els boscos de Catalunya:

<http://www.gencat.cat/daam/boscoscatalunya/aplicacio/>

-Recursos sobre fauna i flora a Catalunya: Xarxa Telemàtica
Educativa de Catalunya.

<http://xtec.gencat.cat/ca/recursos/ccnn/botanica/>

-Animals fantàstics i personatges màgics de la mitologia catalana:

https://ca.wikipedia.org/wiki/Mitologia_catalana

-La història dels minairons, explicada per l'escriptor Pep Coll:

<http://rodamots.cat/escreix/pep-coll-cinc-contes-breus-de-minairons/>

-Un conte dels minairons:

<https://blocdepares.files.wordpress.com/2011/05/quefarem.pdf>

CANÇONS DEL TEXT

Cançó de les primeres coses que fa un vampir ben educat quan es desperta:

El primer que fa de nit
un vampir ben educat
és vestir-se amb un vestit
ben ronyós i encartonat

després llimar-se les dents
per tenir els ullals lluents
i ruixar-se amb ungüents
prô que siguin ben pudents.

El segon que fa de nit
un vampir ben educat
és menjar-se un ratolí
que estigui caducat,

beure un bon glop de xarop
fet d'ortigues i de moc
o empassar-se d'un cop
tot el suc d'un llimac groc.

El tercer que fa de nit
un vampir ben educat
és mirar-se en un mirall
amb teranyines i esquerdat

i com que no hi veu ningú
s'estarrufa com un nyu
i fa una clau de kung-fú
tot cridant aquest gran "Úuuuuh!!!".

Cançó de l'esquirol

Plim, plim, plim, plim
salta l'esquirol,
plim, plim, plim, plim
i de pressa puja al tronc.

Plim, plim, plim, plim
agafa una pinya,
plim, plim, plim, plim
i se la menja tot sol.

Cançó del pardal

Una cançoneta nova
us la diré,
us la diré
del pardal quan s'ajocava
sus l'oranger.

El pardal quan s'ajocava
feia remor,
feia remor
per veure si el sentiria
la seva amor.

**Cançó del que ha de fer
un vampir ben educat
quan s'acosta una víctima:**

El primer que ha de fer
un vampir ben educat
quan s'acosti un foraster
o un turista despistat

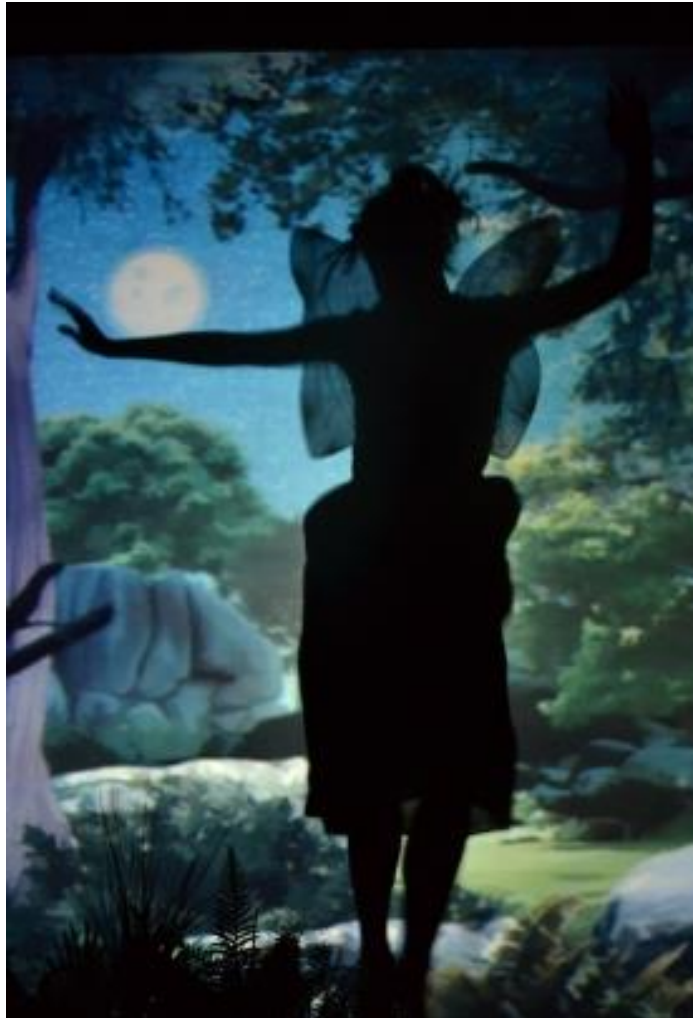
és mostrar-li amablement
un somriure *profident*
i enviar-lo diligent
a un lloc que no hi hagi gent.

El segon que ha de fer
un vampir ben educat
és buscar un racó ben fosc
i esperar-s'hi d'amagat

quan arribi aquell pobret
perdut com un ocellat
ha de sentir el calfred
d'un esgarriós xisclet.

El tercer que ha de fer
un vampir ben educat
és saltar cap al seu coll
si pot ser des d'un costat.

I amb uns ullals ben fins
mossegar-lo tan endins
que en surtin dos rajolins
preciosos com robins.

crèdits**Fitxa artística**

Intèrprets: M. Àngels Buisac, Jasmina Garcia i Jordi Subirà.

Veü off narradora: Anna Carina Ribas.

Projeccions: Albert Blanch.

Espai escènic: Ricard Prat i Coll.

Il·luminació i so: Lluís Robirola.

Construcció escenografia: Lluís Nadal.

Vestuari i caracterització: Companyia i Natàlia Donato.

Text i direcció: Pere Puig.

Amb la col·laboració especial de Sedò Garcia i Carme Mas.

Enllaç Canal de Youtube**TRÀILER DE L'ESPECTACLE**

<https://www.youtube.com/watch?v=FevzwqUwMYo>

Producció

Mithistòrima Produccions i Sala La Planeta.

MithistòRima**SALA LA PLANETA****Amb el suport**

De l'Institut Català de les Empreses Culturals, l'Ajuntament de Girona i la Diputació de Girona.

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Empreses Culturals

Ajuntament de Girona

Diputació de Girona